

Yoksulluk ruh sağlığını bozuyor

Emine Uyar

Dünyada ve ülkemizde temel yaşamsal ihtiyaçlarını karşılayamayan insan sayısı sürekli olarak artarken, bilim insanları, yoksulluğun ruh sağlığı üzerinde olumsuz etkisine dikkat çekiyor.

Ülkemizde hayata geçirilen sağlıkta dönüşüm uygulamaları ise sayıları her geçen gün artan ruh sağlığı hastalarının tedavisini zorlaştırırken, koruyucu sağlık hizmetlerinin gözardı edilmesi hasta sayısını artıran rol oynuyor.

İzmir'de düzenlenen 46. Ulusal Psikiyatri Kongresinde görüştüğümüz bilim insanlarından Yard. Doç. Dr. Ayşe Devrim Başterzi, değişik ülkelerde yapılan araştırmalarda eğitim düzeyi ve gelir düzeyi düşüklüğünün ruhsal bozukluk sıklığını 2.5 kat artırdığını belirtiyor. Şizofreni, depresyon gibi hastalıkların yoksullar arasında daha yaygın olduğunu ifade eden Başterzi, yine yoksulluk nedeniyle hastalıkların bu kesimde daha kötü koşullarda geçirildiğini dile getiriyor. Başterzi, kadına yönelik ekonomik ayrımcılık dolayısıyla bazı hastalıkların kadınlarda daha yaygın olduğunu ve her beş kadından birisinin en az bir defa depresyon geçirdiğini ifade ediyor.

Başterzi, ruhsal hastalıkları olan kişilerin toplumda damgalandığına, sosyal ayrımcılığa ve dışlanmaya maruz kaldığına dikkat çekiyor.

RUH SAĞLIĞI YASASI ÇIKARILMALI

Doç. Dr. Burhanettin Kaya, ülkemizdeki ruh sağlığı hizmetlerinin yetersizliğine dikkat çekerek, Dünya Sağlık Örgütü verilerine göre, ülkemizde ruh sağlığı yatağının olması gerekenin onda biri dolayında olduğunu belirtiyor. Yine ülkemizde yüz bin kişiye düşen ruh sağlığı uzmanı sayısının iki bile olmadığını dile getiren Kaya, aynı şekilde, ruh sağlığı hemşiresi, sosyal hizmet uzmanı, psikolog vb. diğer ruh sağlığı çalışanlarının sayısının da oldukça yetersiz olduğunu vurguluyor.

Kaya, hükümetin uygulamaya soktuğu sağlıkta dönüşümün, halkın

sağlığını bir devlet sorunu olarak görüp çözüm üretilmesini engelleyen modeller içerdiğini dile getirerek, "Koruyucu sağlık hizmetleri gözardı ediliyor. Sağlıkın ulaşılabilir ve ücretsiz kılınması gerekir" diyor.

Türkiye'de Ruh Sağlığı Yasası'nın bulunmadığını ifade eden Kaya, bunun ruh sağlığı hastalarının tedavi görme olasılıklarını azalttığını belirtiyor. Bu alana ayrılan kaynağın artırılması, bakımevleri, rehabilitasyon merkezleri gibi yapıların gündeme getirilmesi ve koruyucu, önleyici mekanizmaların hayata geçirilmesi gerektiğini vurgulayan Kaya ayrıca, meslek alanlarının daraltıldığını ve sağlık teknisyeni haline getirildiklerini de sözlerine ekliyor.

PSİKİYATRİST YOK DAHİLİYECİ VERELİM!

Türkiye Psikiyatri Derneği Merkez Yönetim Kurulu üyesi Dr. Mehmet Yumru da konunun bir başka boyutuna dikkat çekerek, Sağlık Bakanlığı'nın verilerine göre, sağlık hizmetinin yüzde 33'ünü veren özel sağlık kuruluşlarında psikiyatri uzmanı istihdamının yok denecek kadar az olduğunu belirtiyor. Bu durumun özel hastanelerde, önemli sayıdaki psikiyatrik hastanın nöroloji, iç hastalıkları ve diğer tıp uzmanları tarafından muayene ve tedavi edilmesine yol açtığını dile getiren Yumru, uzun vadede ciddi sakıncalar ortaya çıkacağını belirtiyor. (İzmir/EVRENSEL)